

Hamnskydd – genomförandet av EG-direktivet om hamnskydd i Sverige

Bakgrund

Den 26 oktober 2005 antogs ett EG-direktiv om hamnskydd¹. Bestämmelserna om hamnskydd bygger på FN:s sjöfartsorganisations, International Maritime Organization, regelverk om sjöfartsskydd, SOLAS kapitel XI-2 och ISPS-kodén, som inom EU harmoniserats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 725/2004 om förbättrat sjöfartsskydd på fartyg och i hamnanläggningar. Hamnskyddet innebär att ett i stort sett motsvarande skydd skall införas inom de hamnområden som ligger utanför hamnanläggningarna för att skydda hamnarna och deras samverkan med inlandet.

Direktivet skall vara genomfört i alla medlemsländer senast den 15 juni 2007. Den 1 juni i år beslutade regeringen proposition 2005/06:212 – Hamnskydd. I denna proposition anges hur direktivet är tänkt att genomföras i Sverige och föreslås de lagändringar som behövs för att så skall kunna ske. De bestämmelser som krävs för att berörda aktörer, t.ex. hamnar och myndigheter, skall kunna vidta de förberedelser som krävs för att hamnskyddet skall vara genomfört till den 15 juni 2007 föreslås träda i kraft den 1 januari 2007.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/65/EG av den 26 oktober 2005 om ökat hamnskydd

Datum
2006-07-11

Vår beteckning
1601-06-16494

Tillämpningsområde, hamnskyddsorgan, hamnskyddsutredningar och hamnskyddsplaner

Alla hamnar, där det finns en eller flera hamnanläggningar, som faller under EG-förordningen om sjöfartsskydd, omfattas av de nya reglerna om hamnskydd. I hamnarna skall det finnas ett hamnskyddsorgan. Detta kommer i praktiken att vara hamninnehavaren, dvs den fysiska eller juridiska person, som har det avgörande inflytandet över hamnens drift.

Hamnskyddsorganet skall genomföra en hamnskyddsutredning för sin hamn och med hänsyn till resultatet av denna upprätta en hamnskyddsplan. I hamnskyddsplanen skall beskrivas vilka förfaranden som skall tillämpas, vilka åtgärder som skall vidtas och vilka insatser, som krävs för tre skyddsnivåer.

Det finns emellertid en viktig begränsning i tillämpningsområdet för reglerna om hamnskydd, nämligen att när gränserna för en hamn i praktiken sammanfaller med gränserna för en hamnanläggning, enligt EG-förordningen om sjöfartsskydd, behöver endast EG-förordningen om sjöfartsskydd tillämpas. Det är genom Sjöfartsinspektionens godkännande av en hamnskyddsutredning, som hamnens gränser enligt reglerna för hamnskydd fastställs. Gränserna för hamnen skall således föreslås i hamnskyddsutredningen.

Ett hamnskyddsorgan som vid hamnskyddsutredningen för den egna hamnen konstaterar att hamnens gränser sammanfaller med en hamnanläggnings gränser, kan skicka in en begränsad hamnskyddsutredning (se nedan) till Sjöfartsinspektionen. Om Sjöfartsinspektionen godkänner denna hamnskyddsutredning, och därmed fastställer att hamnens gränser enligt reglerna om hamnskydd sammanfaller med en hamnanläggnings gränser, behöver hamnen inte vidta ytterligare åtgärder inom ramen för hamnskyddet. Ett godkännande av en hamnskyddsutredning gäller högst 5 år, under förutsättning att förhållandena i hamnen inte förändras.

Varför skriver Sjöfartsinspektionen till Er?

Om det i en hamnskyddsutredning konstateras att en hamns gränser sammanfaller med en hamnanläggnings gränser och denna hamnskyddsutredning godkänns behöver hamnen inte, som sagts ovan, vidta ytterligare åtgärder inom ramen för hamnskyddet; i en sådan hamn tillämpas reglerna om sjöfartsskydd. Hamnen behöver alltså inte upprätta någon hamnskyddsplan utan tillämpar och arbetar enligt skyddsplanen för hamnanläggningen.

Sjöfartsinspektionen har identifierat Er hamnanläggning som en sådan som förefaller ligga ensam, utan någon geografisk anknytning till andra

Datum
2006-07-11

Vår beteckning
1601-06-16494

hamnanläggningar och där det inte förekommer någon (skyddsvärd) hamnverksamhet utanför hamnanläggningens gränser. Det är därför troligt att gränserna för Er hamn, enligt reglerna om hamnskydd, sammanfaller med gränserna för Er hamnanläggning.

Sjöfartsinspektionen vill därför uppmana Er att ta det som sagts ovan under övervägande och påbörja en hamnskyddsutredning.

Vad Ni bör göra

En hamnskyddsutredning för en hamn vars gränser sammanfaller med en hamnanläggnings gränser skall innehålla följande (se också bilaga):

- Identifiering av hamngränserna. Hamnområdet skall utgöras av ett land- och vattenområde där det finns anläggningar och utrustning som underlättar kommersiella sjöfartstransporter eller där det utförs annan hamnverksamhet. Det skall särskilt anges att hamnens geografiska avgränsning sammanfaller med en hamnanläggnings gränser enligt förordning (EG) nr 725/2004 gränser och beskrivas hur man kommit fram till detta.
- Hamninnehavarens/hamnskyddsorganets namn, adress, telefonnummer och övriga kontaktuppgifter.

Hamnskyddsutredningar skickas till **Sjöfartsinspektionen, 601 78 NORRKÖPING**, för granskning och godkännande fr.o.m. den 1 januari 2007. Det är viktigt att inga hamnskyddsutredningar kommer in till Sjöfartsinspektionen före den 1 januari 2007 för det är först vid denna tidpunkt, då lagstiftningen träder i kraft, som Sjöfartsinspektionen kan sekretessbelägga handlingarna. Det är dock lika viktigt att hamnskyddsutredningarna inkommer till Sjöfartsinspektionen så snart som möjligt efter den 1 januari 2007 eftersom det är många hamnskyddsutredningar och hamnskyddsplaner som skall granskas och godkännas mellan den 1 januari 2007 och den 15 juni 2007. Som framgått av det som sagts tidigare har Sjöfartsinspektionen anledning att tro att Er hamnanläggnings gränser sammanfaller med hamnområdets gräns. Detta avgörs slutligen när Er hamnskyddsutredning prövas.

Om Ni kommer fram till att gränserna, enligt reglerna om hamnskydd, för hamnen inom vilken Er hamnanläggning ligger inte bör sammanfalla med gränserna för Er hamnanläggning är det önskvärt att Ni snarast meddelar Sjöfartsinspektionen detta. De hamnar vars gränser inte sammanfaller med en hamnanläggnings gränser måste, som sagts ovan, utföra en mer omfattande hamnskyddsutredning samt upprätta och genomföra en hamnskyddsplan. Dessa hamnar kommer att kontaktas efter sommaren.

Datum
2006-07-11

Vår beteckning
1601-06-16494

Bilaga

Hamnskyddsutredning för hamnar vars gränser sammanfaller med en hamnanläggnings gränser

1. Identifiering av hamngränserna

Begreppet hamn definieras i 1 kap. 3 § i den föreslagna lagen om hamnskydd som "ett specificerat land- och vattenområde som består av anläggningar och utrustning som underlättar kommersiella sjötransporter".

Den föreslagna lagen om hamnskydd (och författningar som kommer att meddelas med stöd av denna) kommer att gälla för alla hamnar i Sverige där det finns minst en hamnanläggning som omfattas av EG-förordningen om sjöfartsskydd. Inom en hamn kan det finnas flera hamnanläggningar som omfattas av EG-förordningen om sjöfartsskydd. Om det finns fler än en hamnanläggning i en hamn måste det utföras en fullständig hamnskyddsutredning samt upprättas och genomföras en hamnskyddsplan, eftersom hamnens gränser i så fall inte sammanfaller med *en* hamnanläggnings gränser.

Syftet med hamnskyddet är att säkerställa hamnverksamheten och skapa en buffertzona mellan hamnanläggningar och omgivningen.² Detta skall uppnås genom att lämpliga skyddsåtgärder vidtas vad gäller egendom och infrastruktur i hamnen som är väsentlig för dess verksamhet. Syftet med hamnskyddsutredningen är bl.a. att analysera vilken denna egendom och infrastruktur är och inom vilket område den finns. Det område som identifieras är således det som skall utgöra hamnen enligt reglerna om hamnskydd. Vid fastställandet av hamnars gränser kan stöd finnas i gränsdragningar som gjorts i andra sammanhang, t.ex. i hamnordningar, kommunala planer eller beslut om att en hamn skall vara allmän; det är dock inte säkert att gränserna för en hamn enligt reglerna om hamnskydd kommer att vara desamma som dessa andra gränser.

Vid utförandet av hamnskyddsutredningen för en hamn vars gränser troligen sammanfaller med en hamnanläggnings gränser kan det vara lämpligt att

² Se Artikel 1.1 i Direktiv 2005/65/EG

Datum
2006-07-11

Vår beteckning
1601-06-16494

utgå från den aktuella hamnanläggningen och analysera om det finns anläggningar och utrustning som underlättar kommersiella sjöfartstransporter eller om det bedrivs någon typ av hamnverksamhet utanför det område som utgör hamnanläggningen. Om hamninnehavaren kommer fram till att det inte bedrivs någon hamnverksamhet eller finns några anläggningar eller utrustning som används i hamnverksamhet utanför hamnanläggningens gränser kan hamnens gränser föreslås vara desamma som hamnanläggningens gränser. De överväganden som gjorts samt resultatet av dessa skall redovisas i hamnskyddsutredningen

Det skall särskilt anges i hamnskyddsutredningen att den geografiska avgränsning som hamnskyddsorganet föreslår för hamnen, enligt reglerna om hamnskydd, sammanfaller med en hamnanläggnings enligt förordning (EG) nr 725/2004 gränser.

Prop. 2005/06:212 Hamnskydd behandlar identifieringen av en hamns gränser i en hamnskyddsutredning på sid. 33-35.

2. Hamninnehavarens/hamnskyddsorganets namn, adress, telefonnummer och övriga kontaktuppgifter.

Begreppet hamnskyddsorgan definieras i 1 kap. 3 § i den förslagna lagen om hamnskydd som "organ som svarar för hamnskyddsfrågor i en hamn". I 3 kap. 1 § samma lag anges att hamninnehavaren är hamnskyddsorgan. Begreppet hamninnehavare definieras i 1 kap. 3 § som "fysisk eller juridisk person som utövar det avgörande inflytandet över hamnens drift".

I de fall en hamns gränser sammanfaller med en hamnanläggnings gränser torde hamninnehavaren i samtliga fall vara identisk med hamnanläggningsinnehavaren.

Prop. 2005/06:212 Hamnskydd behandlar hamnskyddsorgan/hamninnehavare på sid. 23-27.